

Prisiminė dar nenutolusio laiko poetą

Poetas, literatūros kritikas ir eseistas Valdemaras Kukulas šiu metų vasario 7 dieną būtų šventęs savo 60-ajį gimtadienį. Jo nebéra jau beveik aštuoneri metai, taigi gimtadienį mini poeto draugai, bendradarbiai, bendraminčiai, bendramoksliai, kraštiečiai.

Ada DVARIONAITĖ

Toks tikras atminimo vakaras vasario pradžioje jau įvyko Vilniuje. Lietuvos raštojų sąjungos kavinėje „Salionas“.

Kupiškio kultūros bendruomenė šiemet išriki pasirūpino kūrėjui skirti visą ciklą renginių. Pirmas literatūros vakaras „Nebeturim neskudančio laiko“ surengtas kovo 15 dieną Kupiškio kultūros centre, įžanginį žodį tare Savivaldybės viešosios bibliotekos Krašto tyros ir edukacijos skyriaus vedėja Lina Matiukaitė.

Atvyko į renginį garbūs kūrėjai, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatai Vladas Bražiūnas, Antanas A. Jonynas, poetas, žurnalo „Metai“ vyriausiasis redaktorius Antanas Šimkus, poeto kūrybinio palikimo puoselėtoja Deimantė Kukulienė.

SAVŪJU VAKARAS

Tai buvo atminimo vakaras, skirtas kūrėjui, kurį beveik visi Kupiškyje pažinojo arba apie jį žinojo. Čia jo mokyklai ir vaikystė, paauglystės draugai, čia jo moky-

Vakaro svečiai – poetai Antanas A. Jonynas, Antanas Šimkus, redaktorė Deimantė Kukulienė, Vladas Bražiūnas į saureljį pasikvietė ir mokytojų Pulcheriją Jasaitienę.

kimod) sodrių lietuviškų dainų.

Iš kur radosi toji specifinė jėga?

Tai galima nuausti išgirdus V. Kukulo klasės auklėtojės Pulcherijos Jasaitienės šiltų prisiminimų, pilnėtė salė ju klausēsi nuščiuvasi.

TALENTAS – GYVA BĖDA

„Niekas nenorėjo tos klasės dėl Valdo, visi žinojo – gyva bėda, rūko, geria, fizinio lavinimo pamokų nelanko arba visiems trukdo, į stadioną begioti ateina su kostiumu. Paėmiau auklėti. Bet kur tik kokie literatūros, kūrybos konkursai vykdyvo, vis Valdo prizai, vis laimėjimai. Fantazija, beribė, raiška gražiai kaip dailininkas. Darėme

nelengvo likimo, ankstyvos našlaitystės išmeginusių apsaugoti nuo jautrios prigimties nulemtų pavojų. Čia – ankstyvasis, dar tik augantis, godžiai knygų skaitantis, paugliškai dygus ir kandus, nesuvaldomai maištaujantis Valdas Kukulas.

Svečiai atsivežė kitokius vaizdinius, nes kiekviens jis pažino – minties poetą, skvarbų ir taiklų literatūros kritiką, geriausią ir darbščiausią lietuvių literatūros išmanystą, poezijos analitiku, autrų jaunymų kūrėjų vertintoją, esinčią ir apžvalgininką. Ir visada – draugiškai, atvirai, tiesių, sąžininga, bohemiskai, retkarčiais – labai vienišą, sukraptęs kapeikų, skambindavo mokytojai pasikalbėti naktimis. Bet pažinti tokį žmogų buvo laimė. Valdas labai mylėjo ir matematikos mokytojų Genovaitė Gimžauskienė, nes ji mėgo poezią, vertino rašančius mokinius, šiltai bendrova su Valdu.

Literatūros mokytoja Genovaitė Vilčinskienė perduotame laiske taip pat prisiminė, kad V. Kukulai ne kartą užstojo dėl prasto elgesio, visokių nusisengimų (per naktis bendrabutyje degindavo šviesą rašydamas ir skaitydamas), studentas būdamas, sukraptęs kapeikų, skambindavo mokytojai pasikalbėti naktimis. Bet pažinti tokį žmogų buvo laimė. Valdas labai mylėjo ir matematikos mokytojų Genovaitė Gimžauskienė, nes ji mėgo poezią, vertino rašančius mokinius, šiltai bendrova su Valdu.

Nukelta 7 p.

Jtaigi Kupiškio kultūros centro jaunimo teatro studijos vaidybą
Autorės nuotrakų

Susirinko klausytojų pilnutėlė vitražų salė

Prisiminė dar nenutolusio laiko poetą

Atkelta iš 7 p.

V. Kukulo pilietinės laikysenos ir kūrybos vertybų sąsajas iliustravo D. Kukulienės perskaitytas Valdo dienoraščio fragmentas, parašytas per gimtadienį, 1991 m. vasario 7 dieną: „Nunešiau į kapines Juozą Baltušio karštą ant kairiojo peties... Keistas jausmas. Sakė, kad norėjęs būti palaidotas Svėdasuose, bet ten

valdžia nesutiko. Talentingiausiam lietuvių novelistui ir prozininkui nebėra žemės atgulti... Sėdžiu vienas, išgeriau 200 gramų degtinės.“

Išklausęs liūdnų, linksmų, šmaikščių istorijų, Vladas Bražiūnas pakilo dėkoti Valdo kraštiečiams.

„Man pavydu, dabar suprantu, kodėl Valdas taip mylėjo Kupiškį, mistinių miestą, vis kalbėjo apie jį.

Galėjote vaiką bejegi išsiuisti į kokią koloniją, nebūtų išlikęs. O jūs išsaugojote, globojote, Dievo laimę, kad taip nutiko“, – džiaugėsi poetas.

„Dievo dovana buvo pažinti šį kūrybingą vaiką, poetą, kūrėją“, – taip kalbėjo daugelis literatūros vakaro dalyvių. Tik šios dovanos atpažįstamos ne iš karto, o kai nutolsta. Kai yra šalia, dažniau pavadinamos

rūpesčiu, likimo išbandymu, ir tai gali auksiai leidžia suvokti, kad talentas, įgimti ir kantrybe ištobulinti gebėjimai dažnai yra sunki našta, nelengva ją gavusiam nešti ir visada verta greta atsidūrus ištiesti gelbstinčią ranką.

VISŲ METŲ PAŽADAS

Antai tokas susidėliojo kūrėjo portretas jo atminimui skirtame renginyje. Greitas, fragmentiškas, tik retais potėpiais nubrėžtas, remiantis į betarpiškus kalbėjusių žmonių

prisiminimus, šiek tiek keistas, lyg pats kūrėjas, visada besiypsantis, dalyvautų. Gyvi jo tekstai, įrašuose išlikęs balsas, o kai tekstai kalba, kūrėjas negali būti buvęs, jis tebėra.

Kupiškio viešoji biblioteka šiemet įgyvendina projektą „Diagnozė – poetas“, jo sumanytoja ir vykdymojo Lina Matiukaitė sakė, kad numatyta didelis renginių ciklas vyks iki rudens, keliaus po Aukštaitiją ir toliau, taigi susitikimų, skaitymų, vakarų, parodų dar bus daugiau.